Modista/modistka (kód: 31-038-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Modistka
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Přijetí zakázky na zhotovení modistického výrobku od zákazníka	3
Ruční individuální zhotovování návrhů a střihů modelových klobouků a modelových čepic	3
Příprava kloboučnických polotovarů; zakreslování poloh, kopírování a rozmnožování střihů	3
Příprava materiálů pro zhotovování pokrývek hlavy stříháním, řezáním a vysekáváním	3
Ruční zhotovování ozdob a květin z textilií a jiných materiálů	3
Ruční a strojové šití pokrývek hlavy, zhotovení a přišívání podšívek včetně vnitřního vybavení	3
Povrchové úpravy polotovarů a klobouků a následné dotvarovávání a zdobení pokrývek hlavy	3
Ruční tvarování a zdobení modelových klobouků a modelových čepic	3
Posuzování kvality hotových pokrývek hlavy a modistických výrobků	3
Zpracování výsledné kalkulace zhotovení modistického výrobku a předání zakázky zákazníkovi	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 15.01.2021

Kritéria a způsoby hodnocení

Přijetí zakázky na zhotovení modistického výrobku od zákazníka

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit pracoviště příjmu zakázky na zhotovení modistického výrobku (modelového klobouku a modelové čepice)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Oslovit zákazníka, na základě jeho požadavků a technologických možností zpracovat návrh modelového klobouku a modelové čepice	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit předběžnou cenu zakázky na zhotovení modelového klobouku a modelové čepice, informace čerpat z ceníku firmy	Praktické předvedení
d) Dojednat se zákazníkem termín dokončení zakázky na zhotovení modelového klobouku a modelové čepice, vyplnit zakázkový list	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční individuální zhotovování návrhů a střihů modelových klobouků a modelových čepic

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit zjednodušený technický nákres a technický popis modelového klobouku a modelové čepice	Praktické předvedení
b) Stanovit velikost pokrývky hlavy nebo zjistit požadované míry zákazníka, vysvětlit velikostní sortiment	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vybrat formu pro konkrétní modelový klobouk na základě technického nákresu a technického popisu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Zhotovit střih pro modelovou čepici na základě technického nákresu a technického popisu a zhotovit střih podšívky do modelového klobouku	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava kloboučnických polotovarů; zakreslování poloh, kopírování a rozmnožování střihů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zakreslit střihové polohy s ohledem na maximální výtěžnost materiálu, stanovit kalkulační velikost modelové čepice a modelového klobouku	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Připravit kloboučnický polotovar k ručnímu nebo strojovému zpracování, zkontrolovat kvalitu polotovaru, připravit střihové díly podšívky do modelové čepice nebo modelového klobouku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Popsat a vysvětlit stupňování střihových šablon pro zhotovení modelové čepice	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava materiálů pro zhotovování pokrývek hlavy stříháním, řezáním a vysekáváním

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat kvalitu materiálu nebo rozpracovaného výrobku (polotovaru pokrývky hlavy) při převzetí i po ukončení operace	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Oddělit materiál stříháním nebo řezáním nebo vysekáváním, přitom dodržet stanovené parametry výrobku (technický popis, velikost, střihové specifikace) a dodržet technologický postup (obvyklý, nebo uvedený v pracovní návodce)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci (BOZP), používat předepsané osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP)	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční zhotovování ozdob a květin z textilií a jiných materiálů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zhotovit technický nákres a technický popis ozdoby modelového klobouku a modelové čepice	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zhotovit ozdobu pro modelový klobouk a modelovou čepici v souladu s technickým nákresem a technickým popisem	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dotvarovat ručně ozdobu pomocí páry a provést závěrečnou fixaci	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční a strojové šití pokrývek hlavy, zhotovení a přišívání podšívek včetně vnitřního vybavení

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Ušít modelovou čepici ručně a na stroji dle technického nákresu a technického popisu, zhotovit a přišít podšívku, provést vnitřní vybavení modelové čepice a modelovou čepici napařit	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Ušít podšívku do modelového klobouku ručně a na stroji, podšívku přišít a provést vnitřní vybavení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Dodržovat předpisy BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Povrchové úpravy polotovarů a klobouků a následné dotvarovávání a zdobení pokrývek hlavy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit technologické pomůcky, připravit a seřídit stroje, zkontrolovat nastavení strojů, popřípadě seznámit se s výrobní průvodkou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést povrchové úpravy kloboučnických polotovarů a klobouků, tj. dřít, nebo brousit, nebo škrábat, nebo stříhat, nebo leštit, nebo obtáčet, nebo kartáčovat, nebo ořezávat, nebo lisovat polotovary pokrývek hlavy, popřípadě provést dotvarování klobouků a zdobení	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dodržet technologický postup (obvyklý, nebo dle pracovní návodky) podle dané povrchové úpravy polotovaru (hladký nebo zámiš nebo velur nebo speciální velur)	Praktické předvedení
d) Provést běžnou údržbu použitých strojů a zařízení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy BOZP, používat předepsané OOPP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Ruční tvarování a zdobení modelových klobouků a modelových čepic

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vytvarovat ručně modelový klobouk pomocí formy, při práci použít fixační zařízení, případně použít různé tvary forem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Dohotovit okraj, všít potní pásek, naaranžovat a připevnit zdobení, hotový výrobek vyžehlit na vyhřívané tvárnici a vyzkoušet fyzickým nasazením na hlavu	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Dotvarovat ručně modelový klobouk nebo modelovou čepici nebo ozdobu pomocí páry	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Překartáčovat hotový výrobek a pomocí páry provést závěrečné ruční napaření a dotvarování; v případě nutnosti vyžehlit potní pásek na vyhřívané tvárnici	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Dodržovat předpisy BOZP	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování kvality hotových pokrývek hlavy a modistických výrobků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat kvalitu zhotoveného modelového klobouku, uvést a popsat druhy vad kloboučnických polotovarů a plstěných pokrývek hlavy	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Zkontrolovat kvalitu zhotovené modelové čepice, uvést a popsat druhy vad šitých pokrývek hlavy	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Určit a zkontrolovat základní parametry zhotoveného modelového klobouku a zhotovené modelové čepice	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování výsledné kalkulace zhotovení modistického výrobku a předání zakázky zákazníkovi

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vypočítat cenu modelového klobouku a modelové čepice podle skutečných nákladů a zpracovat údaje, které byly v průběhu výroby zaznamenány do zakázkového listu	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Odsouhlasit hotový modelový klobouk a hotovou modelovou čepici s návrhem, zkontrolovat kvalitu provedení a dodržení velikosti pokrývek hlavy	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Posoudit, zda hotové modistické výrobky (modelový klobouk a modelová čepice) odpovídají estetickým požadavkům a přání zákazníka	Praktické předvedení
d) Vyzkoušet hotové modistické výrobky (modelový klobouk a modelovou čepici) na zákazníkovi, po odsouhlasení velikosti a kvality vyhotovení výrobků vyplnit pokladní doklad	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede AOs do Záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - https://www.nsp.cz/jednotka-prace/modistka#zdravotni-zpusobilost).

Uchazeči bude zadáno zhotovit jeden modelový klobouk a jednu šitou modelovou čepici.

Výrobky budou zhotoveny tvůrčím způsobem a budou vybaveny ozdobami z různých druhů materiálů (plsť, stuhy z různých materiálů, prýmky, peří, základní materiál pokrývky hlavy, kožešina aj.), různého provedení a velikosti - max. 10 zdobících prvků. O konkrétním finálním provedení modelového klobouku a modelové čepice rozhoduje uchazeč svým tvůrčím přístupem, musí však vycházet ze zadání uvedeného v zakázkovém listu, nebo ze zadání v průvodce s informacemi o výrobku.

Po celou dobu hodnocení budou sledovány používané pracovní postupy, dodržování předpisů bezpečnosti práce a samostatnost uchazeče při volbě postupů a vykonávání jednotlivých činností tvůrčího charakteru.

Jednotlivá kritéria hodnocení se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na proces, tak na výsledek pracovní činnosti, tzn. na kvalitu zhotovených výrobků (modelový klobouk a modelová šitá čepice), zejména na jejich vzhled a funkčnost.

Při ověřování splnění kritérií hodnocení založených na formě praktického předvedení je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů a ke kvalitě zhotovených výrobků, při ověřování kritérií hodnocení způsobem „praktické předvedení a ústní ověření“ bude zkoušený odpovídat na otázky zkoušejícího.

Uchazeč si zajistí vhodné pracovní oblečení a pracovní obuv podle požadavků BOZP pracoviště, na kterém zkouška probíhá.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo na výrobu oděvů a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru zaměřeném na výrobu pokrývek hlavy nebo výrobu oděvů.
d) Profesní kvalifikace 31-038-H Modistka/modista + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby pokrývek hlavy nebo výroby oděvů.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnoticího standardu je třeba mít k dispozici dílnu vybavenou na odpovídající úrovni, tzn. minimálně následující materiálně–technické vybavení:

- Prostory a přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům
- Osobní ochranné pracovní prostředky (zástěra látková + kožená, rukavice, ochranný šátek, ochranná rouška, špunty do uší)
- Kloboučnické a krejčovské pracovní pomůcky (náprstky, nůžky, jehly do šicích strojů, jehly na ruční šití, pravítka, hřebíčky, kladívko, kleště, metr, křída)
- Tvarovací stroje, zařízení, formy na výrobu pokrývek hlavy a modistických výrobků (např. ozdob)
- Střihací technika a pracovní pomůcky, tj. střihací stůl, ruční řezací stroj, vysekávací stroj
- Šicí stroje, tj. průmyslový šicí stroj se stehem vázaným, obnitkovací třínitný stroj
- Žehlicí technika, tj. vyhřívané žehlicí válce a tvárnice, žehličky napařovací i běžné
- Lisovací stroj, nebo vysekávací stroj, nebo ořezávací stroj, zařízení pro dření, nebo broušení, nebo stříhání, nebo leštění, nebo obtáčení a kartáčování polotovarů pokrývek hlavy
- Kloboučnické polotovary (minimálně po jednom kuse kloboučnického polotovaru srstěného, nebo vlněného pro každého uchazeče), oděvní textilie (vrchový a podšívkový materiál, výplňkový a výztuhový materiál v množství potřebném pro každého uchazeče pro zhotovení jedné modelové čepice), drobná textilní příprava, drobná technická příprava, různé druhy materiálů pro zhotovení ozdob
- Formulář zakázkového listu, nebo průvodky s informacemi o výrobcích (výrobní průvodky), pracovní návodky

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro vykonání zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 16 až 18 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Tonak a. s., Nový Jičín